

## ONTSLUIERD

De afgelopen weken las ik het nieuwste werk van Annine van der Meer, *Maria Magdalena ontsluierd*, waarin een nieuwe volledige versie van het evangelie van Maria Magdalena wordt gepresenteerd dat in Zuid Frankrijk is opgedoken in 2010. Al bij de presentatie van het boek in een webinar met Karin Haanappel op 13 februari maakte zich een soort van blijdschap en opwinding breed in mij. Ik bestelde onmiddellijk het boek en de lijvige pil van bijna zeshonderd bladzijden lag een aantal dagen later bij mij thuis op de mat. Ik heb de bladzijden werkelijk verslonden de afgelopen weken.

Het evangelie van Maria Magdalena, de evenknie van Jezus beschrijft hun missie, hun openbare leven samen, de conflicten met de gevestigde macht, zowel politiek als religieus en hoe hun positie steeds onhoudbaarder wordt, uitmondend in de kruisiging van Yeshua, zijn hemelreis en daarna ook de hare. Annine beschrijft in haar boek de historische achtergronden en de verbanden. Maria Magdalena werd in haar tijd Miryam de Migdala genoemd, dat is haar naam in de Aramese taal waarin zij en Yeshua waarschijnlijk communiceerden in die tijd. Maria Magdalena had mij van jongs af aan al gefascineerd, die vrouw die neergezet werd als een prostituee, maar die voor mijn gevoel veel meer voorstelde en diepere lagen kende, dat wist ik al vroeg. Als meisje groeide ik op in een traditioneel Rooms Katholiek gezin, ik werd gedoopt in de plaatselijke dorpskerk, liep er ooit nog eens mee in een heuse processie als bruidje in een prachtige witte jurk. Later groeide echter mijn onbehagen over de kerk als instituut en haar waardigheidsbekleders, die zich opstelden als vervangers van god hier op aarde en intussen alle vrouwen en het gewone volk wegzetten. Iets wat ik als kind al niet kon verdragen. Maar waar blijf je als je nog geen weerwoord weet te formuleren tegenover die volwassenen, die het beter lijken te weten. Bovendien hoorde je iedere zondag de preken, die jou tot schuld en schaamte veroordeelden, om je vervolgens in een hoekje op te bergen totdat je je ging gedragen als een normaal en net meisje. Geen lastige vragen, mondje dicht en vooral doen wat je opgedragen werd. De indoctrinatie, de socialisatie deed haar vernietigende werk.

Ondanks mijn wat timide overkomende gedrag was ik rebels in mijn gedachten en in mijn filosofische droombeelden ontvouwen zich heel andere scenario's. Tegelijkertijd probeerde ik ook mijn super lieve ouders te behagen, want hun liefde wilde ik niet ontberen, dus deed ik alsof. Ik speelde het nette lieve meisje en de oplettende dochter. Maar er woedde in mij een soort boosheid en razernij over de miskening van die vrouw en dus ook van mij. Gelukkig kon ik een groot deel van die boosheid kanaliseren toen ik in de tachtiger jaren actief werd in de vrouwenbeweging en samen met andere vrouwen streed voor een betere positie van vrouwen in het algemeen, het welzijnswerk en voor mijzelf. Daarover in de toekomst meer in mijn autobiografische boek -Daar waar ik thuis ben- dat gaat over mijn leven en mijn bijzondere band met Egypte.

De door de kerk zo verguisde en negatief neergezette figuur van Maria Magdalena werd door de huidige paus Franciscus gedeeltelijk gerehabiliteerd in 2016. Hij erkende haar als de aanvoerster van de volgelingen van Jezus na zijn kruisiging, zij was de apostel der apostelen. Ook werd 22 juli als haar naamdag aangewezen, geen willekeurige datum. Al duizenden jaren ervoor werd in het oude Egypte deze datum in verband gebracht met de heliakische opkomst van Sirius, die de overstroming van de Nijl aankondigde en het begin van het nieuwe jaar was. De planeet Sirius werd al sinds jaar en dag geassocieerd met de godin Isis, die op dat moment terugkwam van haar reis uit het dodenrijk, waar zij haar partner Osiris had bezocht, om opnieuw leven te schenken aan de aarde.

Bij het openslaan van de eerste bladzijde van het boek maakte zich opwinding van mij meester, want ik besepte dat de kennis die hier ondersteund door gedegen onderzoek door een hele ervaren en betrouwbare wetenschapster aan mij getoond werd, niets anders was als wat ik

altijd al had geweten. Maria Magdalena was de partner en echtgenote van Jezus en had met hem rondgetrokken om de mensen te leren hoe zijzelf tot verlichting konden komen, zoals heel veel profeten en profetessen dat voor en na hen ook deden. Zij waren gelijkwaardige partners en stimuleerden en motiveerden elkaar. Zij hadden toegang tot hogere kennis, maar probeerden die te delen met de gewone mensen en vooral ook het voor te leven, to teach by example. Yeshua vertegenwoordigt het goddelijk mannelijke principe en Miryam het goddelijk vrouwelijke, die samen het volkomen godsprincipe vormen, voor zover het begrip daarvan voor mensen mogelijk is. Een concept dat zij ook koesterden in hun kringen van de Nazoreeërs, een groep die veel weg had van de Essenen van Qumran maar zelf veel vrijer in de leer waren en waar ook vrouwen op hoogstaande posities naast mannen optraden. Maria Magdalena's afstamming is minstens zo indrukwekkend als die van Jezus en beiden waren voorbestemd en opgeleid om hun missies op zich te nemen. Zij eindigt haar evangelie met de beschrijving van een hemelreis, noem het een visioen dat zij beleeft. Deze reis door de verschillende lagen van de hemel is te vergelijken met de inwijdingsrituelen in Egypte waar in de sarcofaag in de Koningskamer van Cheops een bijna doodervaring werd beleefd, waarbij de ingewijde zijn angsten kon overwinnen en tot hogere inzichten kon komen. In de tekst beschrijft Miryam ook uitvoerig de hemelreis van Yeshua, zijn kruisiging en verrijzenis. Deze ervaring die hem letterlijk bijna het leven kostte maar hem spiritueel tot een hoger bewustzijn bracht.

Bij iedere bladzijde van het boek groeide mijn vertrouwen dat ik zelfs als klein meisje het toch al bij het juiste eind had gehad door kritische vragen te stellen. Bij mij was er een rotsvast vertrouwen, dat het bij mijn god ging over liefde en licht en niets van doen had met de donderpreken die iedere zondag van de kansel rolden om het volk te geselen of een schuldcomplex aan te praten. Vrouwen die in de kerk gezien werden als zondig en duister en slechts nodig voor de reproductie van de soort, hadden een gelijkwaardige positie. Ik had het goed gezien, altijd al geweten. Eindelijk werd dit in een gedegen boek door een gerespecteerde en in haar kringen uiterst gewaardeerde wetenschapster nog eens fijn onderstreept.

Om juist in de aanloop naar Pasen de verhalen uit het evangelie van Maria Magdalena te lezen maakte het nog eens extra bijzonder. Ik was vroeger natuurlijk doodgegooid met al die verhalen en kende ze in de verschillende versies van de bijbelse evangeliën. Ik wist dat er apocriefe teksten waren die sterk afweken en een heel ander beeld lieten zien van de rol van vrouwen en ook van Maria Magdalena. Ik had in de laatste jaren al heel wat materiaal bestudeerd zoals het Evangelie van Thomas waarvan een heel oud manuscript in een museum in Cairo ligt. Ooit ontving ik een prachtige vertaling van een priester die een vrijzinnige gemeente aanvoerde en met een groepje naar de Sinai was gekomen en zich daar door mij lieten rondvoeren in het gebied rond St. Catherina, in het gebied waar Mozes lange tijd had geleefd. De Nag Hammadi teksten waren ook vertaald in het Nederlands en ik las de oude manuscripten gevonden in kruiken in Egypte, waarin veel oude apocriefen te vinden waren of fragmenten ervan. Ook waren inmiddels de Dode Zee rollen digitaal gemaakt door de Israëlische staat en dus toegankelijk voor onderzoek. Zoveel bronnen, zoveel boeken en studie, zoveel zoektochten op het internet maar eigenlijk wist ik het altijd al. Alles is er eigenlijk al, gewoon in jezelf. Dat had diepgaande zelfonderzoek wel aangetoond, maar dat werd nu nog toch weer bevestigd en door mij gevierd deze dagen. Een feest van herkenning en erkenning van dat kleine eigen-wijze meisje die met haar filosofische bespiegelingen en door haar visioenen en dromen al zoveel had ervaren, zoveel kennis al in zich had.

Wij hebben toegang tot kennis door studie, de wetenschap of onderzoek. Maar daar tegenover staat het intuïtieve weten of aanvoelen. Meestal durven wij daar niet echt op te vertrouwen, maar als wij echt het goddelijk vrouwelijke haar rechtmatige plaats willen teruggeven, dan is het aan ons om die kant van onszelf te herontdekken en ontwikkelen. Alleen in de verbinding

van beide kanten kan iets moois tot stand komen, kan echte vreugde en vervulling gevoeld worden, kan de heelheid gevoeld worden.

Miryam de Migdala staat in een lange lijn van vrouwen, die allen een stukje van dat goddelijk vrouwelijke belichamen. Net als wij dat allemaal doen.

Dit jaar zal ik met Pasen vooral aan haar denken, die haar partner en geliefde moest loslaten om verder te gaan met haar volgelingen, kinderen en andere familie. Aangewezen als leider van hun bedreigde gemeenschap, maar vanaf het begin al miskend en onbegrepen door zelfs haar eigen mensen. Uiteindelijk moest zij vluchten omdat de vroege christenen vervolgd werden door de Romeinse keizers. Zij stak via Alexandrië over naar de oostkust van Frankrijk en leefde en onderwees in dat gebied nog vele jaren.

Ook dat had ik bij mijn bezoeken aan Katharenland al ervaren, zij leeft nog steeds voort in dat gebied. De latere Katharen spiegelden zich aan de leer van de groep rondom Yeshua en Miryam en ook met hen liep het slecht af. Zij moesten allen het onderspit delven en werden door de Roomse kerk op de brandstapel gebracht in de eerste Kruistochten. Maar in dit gebied in Zuid Frankrijk, leefden de verhalen en legendes door, zoals er voor “la Madeleine “ er ook al verhalen over Isis de ronde deden.

De overeenkomsten tussen Isis en Miryam zijn veelvuldig. Zo wordt Isis altijd afgebeeld met een troon op haar hoofd, zij is de koningin, die in het heiligen der heiligen in de tempel werd vereerd, daar was zij thuis in de vorm van een beeld. Miryam werd de torenhoog verhevene genoemd “de Migdala”, wat haar positie als de koningin, de bruid van het koningspaar aangaf, het goddelijk vrouwelijke dat werd vereerd in de toren van de eerste Joodse tempel in Jeruzalem, het heilige der heiligen.

Karin Haanappel heeft ook jarenlang onderzoek gedaan en is bezig haar boek - Het Parijs van Isis - in een volledig herziene herdruk binnenkort uit te brengen. Zij deed ook onderzoek in mijn geliefde Egypte en ook zij kijkt met zowel haar rationele wetenschappelijke oog als met haar intuïtieve spirituele oog. Ook weer zo’n gedreven vrouw, onderzoekster en kunsthistorica die veel nieuwe inzichten aan het licht zal gaan brengen. Iets om echt naar uit te kijken. Ook dan weer ga ik een feest van (h)erkenning vieren, ik voel het al aankomen.....de tijd is rijp.

Yvon Arendsen, 2 april 2021





